

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea»

(Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Circulară

cătră toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Implinindu-se un an dela moartea marelui și gloriosului nostru *Rege Ferdinand I*, invităm pe preacucernicii protopresbiteri și parohi ca în ziua de Vineri, 20 Iulie a. c., proroc sf. Ilie, să se facă parastas împreună cu o cuvântare ocazională pentru odihna sufletului marelui defunct, la care se vor invita toate autoritățile civile, militare și școlare din localitate.

Sibiu, la 15 Iulie 1928.

Consiliul arhiepiscopesc.

Nr. 7461. (102) 1—3

Notificare oficială despre primirea în Academia teologică „Andreiană”

În Academia teologică «Andreiană» din Sibiu, conform noului Regulament, vor fi primiți absolvenții liceelor, având bacalaureatul și absolvenții de seminar. Absolvenții celorlalte școli secundare (școli normale etc.) vor fi primiți ca ascultători extraordinari.

Cererile de primire pentru anul academic 1928/29 sânt a se adresa Consiliului arhiepiscopesc până la 15 August a. c. însoțite de următoarele documente:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile.
2. Extras din protocolul botezaților.
3. Testimoniu din școala secundară.
4. Atestat dela medic despre starea sănătății.
5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Studentii sânt obligați a locui în internatul Academiei, unde vor avea toată întreținerea, contribuind cu suma modestă de 6000 Lei anual.

Inmatricularea în Academie se va face în zilele dela 1—15 Septembrie a. c., având fiecare student a se prezenta la timp și

a se prevedea cu haine de pat și cu rufe necesare.

La înmatriculare va prezenta și o declarațiune subscrisă de dânsul și părinți eventual tutori, prin care se deobligă, ca în decurs de 1 an după absolvare va intra în serviciul arhiepiscopiei, — iar în caz contrar va restitui bisericii suma integrală de întreținere în decursul celor 4 ani de studiu.

Părinții protopopi, preoții și profesorii de religie sânt invitați a sfătui pe tinerii buni, ieșiți din școlile secundare, ca să îmbrățișeze în număr cât mai mare chemarea preoțească.

Preoția a fost slujba cea mai de cinste și mai iubită în trecutul neamului nostru, deschizând larg teren de muncă pentru binele poporului. Ea este și astăzi chemarea care dă cele mai superioare rosturi pentru viața unui om, punându-l în serviciul celui mai înalt ideal și al fericirii poporului.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 10 Iulie 1928.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Nr. 7462 (103) 1—3

Notificare oficială privitoare la primirea în Seminarul teologic din Sibiu

Elevii cari doresc să fie primiți în cursul I al Seminarului teologic din Sibiu, în conformitate cu Regulamentul seminarial aprobat de adunarea eparhială din anul acesta, trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

Se fie născuți pe teritoriul Mitropoliei ortodoxe române ardelenene, de confesiunea ortodoxă și să nu fie sub vârsta de 15 ani împliniți și nici trecuți de 18 ani.

Tinerii cari doresc a intra în această școală să-și înainteze cererile până la 15 August a. c., Ven. Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, având a alătura următoarele documente:

1. Certificatul de naștere dela ofițerul stării civile;
2. Extras din protocolul botezaților;

3. Testimoniu școlar din care să se constate, că a absolvat cu succes 4 clase liceale sau gimnaziale;

4. Atestat medical despre starea sănătății;

5. Alte eventuale documente recomandatoare.

Elevii Seminarului vor fi interni, având toată întreținerea în internat, pentru care vor avea să solvească o taxă de 10,000 Lei anual.

Inmatricularea se face din 10—14 Septembrie. Elevii vor aduce cu sine hainele de pat și rufe necesare.

Onorata preoțime e poftită a aduce această notificare la cunoștința credincioșilor în sfânta biserică la finea liturghiei în 2 Dumineci consecutive și vor îndemna pe părinții tinerilor buni, să petiționeze de a fi primiți în Seminar.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 10 Iulie 1928.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Nr. 7269 (104) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de preot misionar al arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Dela viitorul preot misionar se cere a fi la dispozițiunea I. P. S. S. arhiepiscop și mitropolit, respective a consiliului arhiepiscopesc, spre a fi trimis acolo unde se ivește necesitatea să slujească, să predice, să conducă procesiuni religioase și să fie în mijlocul credincioșilor din o anumită localitate atâta timp, cât va cere trebuința. Va avea apoi să ia parte activă la conferențele preoțești.

Emolumentele împreună cu acest post sânt: salar de bază 1600 lei lunar plus toate sporurile cuvenite.

Cererile de concurs să se trimită Consiliului arhiepiscopesc în termenul deschis, dimpreună documentele necesare și anume:

1. Carte de botez.
2. Testimoniu din școlile medii.
3. Absolutor teologic.
4. Testimoniu de calificățiune preoțească.
5. Atestat de serviciu.
6. Alte eventuale documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 10 Iulie 1928.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Pomenirea marelui Rege Ferdinand I

— La 20 Iulie 1928 —

Când, în ziua aceasta, se împlinește anul dela moartea înțeleptului și gloriosului Suveran, cu nesfârșită dragoste de țară FERDINAND I, care n'a pierdut nici pe un moment credința și încrederea în viitorul ei, clerul și poporul mitropoliei noastre ardelenene participă cucernic și recunoscător la serbarea de pomenire pentru odihna răposatului în Domnul, a întâiului Rege Ferdinand al românilor străși între granițele țării întregite.

Sufletul neuitatului Suveran, din lumea celor aleși și dreți, al omului care și-a împlinit datoria de Domn și de român, să vegheze în vecie asupra destinului patriei mărite sub ocârmuirea Lui dreaptă și binecuvântată.

Celce a înfăptuit aspirațiile unui neam întreg, care vrea să trăiască „netrunchiat și de sine stătător”, fie slăvit din generație în generație pe pământul străbun și sfânt al României mari și libere!

Nr. 7417/1928 (104) 1—3

CONCURS

La Școala normală ortodoxă «Andrei Șaguna» din Sibiu, cu începerea anului școlar 1928/29, sânt libere următoarele catedre:

1. *Religiunea*, 2. *L. Română*, 3. *L. Franceză*, 4. *Istoria*, 5. *Educația fizică*, 6. *Științele agricole cu postul de agronom*.

Salarul și accesoriile sânt ca la școlile normale de stat. Dela concurenți se cere pregătire pentru școlile normale și să fie români ortodocși. Vor fi preferiți candidații cari au pregătire preoțească. Cererile se vor adresa Consiliului arhiepiscopesc Sibiu, în termen de 30 zile dela publicarea acestui concurs.

Sibiu, din ședința Consiliului arhiepiscopesc ca senat bisericesc, ținută la 10 Iulie 1928.

Consiliul arhiepiscopesc

Criza bisericească din Anglia

III De T. SCOROBET, asesor consistorial

Seara târziu, la 14 Iunie, debaterile parlamentare în chestia reformei liturgice s'au încheiat. Ultimul orator a fost primministrul Baldwin, care și-a exprimat părerea în chestia liberalismului bisericii anglicane. Această biserică după concepția oratorului respectă tradiția, dar nu e roaba tradiției. Face o analiză a noțiunii «tradiție». Căci există o tradiție protestantă, care se întinde până în veacul al XVI-lea și e încorporată în Cartea liturgică din 1662. În sinodul tridentin își are rădăcinile tradiția catolică. În epoca sinoadelor ecumenice e o tradiție ortodoxă și mai veche, iar, în sfârșit, în epoca apostolică e tradiția creștină, fără de alt atribut. Însă lumea de azi se nizuște să privească realitățile religioase prin ochii proprii.

Eclesiasticismul și cultul se consideră esența sufletului colectiv în vreme ce religia și slujba pentru deaproapele alcătuiesc adevăratele realități spirituale. Dela considerațiile acestea generale, premierul a trecut la o sinceră apologie pentru reformă. Oricât de sinceră a fost însă apologia sa, parlamentul era nedumerit de atitudinea guvernului, care număra printre membri săi antagoniști declarați ai reformei, în frunte cu ministrul de interne. Cerându-se votarea, s'au dat pentru proiect 220 voturi iar contra 268. Ce e drept voturile din Anglia au fost 208 pro și contra 197. Deputații din Scoția, Irlanda și Wales au determinat înfrângerea.

S'a constatat, că opoziția și de astădată a venit bine pregătită și cu oratori de forță. Sprijinitorii reformei apelau la rațiune pe când opoziția a scormonit și a utilizat toate prejudiciile englezești.

Ei au prezentat reforma liturgică drept punte spre catoli-

cism. Și decît stat catolic — mai bine ateu — a răspuns unul din majoritate.

Aversiunea contra catolicismului a intrat în sângele nației engleze. E caracteristică legea despre statutul bisericii catolice dela sfârșitul anului 1926. Guvernul prezentase un proiect de lege pentru abrogarea vechilor dispoziții contra catolicilor, cari dispoziții de mult erau literă moartă. Cu toate acestea parlamentul, abrogând o mulțime de legi asupritoare, au luat următoarele cautele în legea cea nouă:

1. Regele Angliei nu poate fi credincios al bisericii latine.

2. Primministrul în Anglia nu poate ajunge un catolic.

3. Catolicii englezi nu pot pretinde privilegii egale cu credincioșii bisericii anglicane.

4. Procesiunile catolice se pot face numai cu încuviințarea specială a forurilor administrative.

În reforma liturgică se găsesc o seamă de inovații, de origine catolică și altele ortodoxe. Printre cele catolice e a se considera mai ales *rezervarea sfintei cuminăcături*, în sensul lui *Corpus Domini*. Printe inovațiile de origine ortodoxă se numără introducerea rugăciunilor pentru *prefacere*, rugăciunile pentru morți, cultul sfinților și obligativitatea ajunării înainte de cuminăcare.

În cursul debaterilor a produs senzație declarația unui orator, că s'a cerut arhiepiscopului să elimeneze rubrica despre rezervarea sfintei cuminăcături și s'au dat asigurări că nicio opoziție nu se va produce contra proiectului. Arhiepiscopul s'a arătat intrasigent. Opoziția prin urmare s'a crezut în drept să apere tradiția protestantă a bisericii anglicane. Are și un senz politic votul parlamentului: desfacerea bisericii de stat, căci liberalii ca

și laburiștii tind să egalizeze confesiunile și să desființeze privilegiile anglicanismului, care nu este singura credință a poporului englez nici în Anglia și cu atât mai puțin în vastul imperiu britanic.

Dintre partidele politice din Anglia, conservatorii apără vechea legătură dintre stat și biserică. Camera lorzilor reprezintă tradiția și nizuința cimentării raporturilor de simpatie cu biserică.

Noua constituție bisericească acordată în anul 1922, înființează cele trei organe dirigitoare în biserică: Sinodul episcopesc, Sinodul clerului și Sinodul mirean, având îndreptățirea de a formula doctrina bisericii și ritul administrării sfintelor taine precum și a reglementa toate chestiile religioase și de interes obștesc ale bisericii anglicane.

Pentru conservatori această lege a fost considerată peatra fundamentală a autonomiei bisericești. Liberalii interpretează dreptul de control prin a încuviința sau a respinge tot ce emanază dela autoritatea bisericească.

Legea n'a determinat nici sfera nici criteriile controlului în chestii bisericești.

Iar liberalii au explotat această lacună a legii despre autonomia bisericească.

În numărul proxim se vor arăta părerile arhiepiscopului octogenar în chestia gravă a crizei bisericești din Anglia.

Sedință plenară. Consiliul arhiepiscopiei noastre de Alba Iulia și Sibiu a ținut în 16 Iulie a. c. sedință plenară, sub prezidiul I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae*, rezolvindu-se mai multe chestiuni curente, — dintre care amintim, că în postul de protopresbiter al tractului Cohalm a fost numit dnul *Alexandru Brolea* directorul gimnaziului din Baraolt, iar ca director al liceului ortodox român «A. Șaguna» din Brașov a fost instituit profesorul *Ioan Moșolu*.

Partea II-a a sfintei liturgii alui Ioan Hrisostom e liturgia celor chemați. În această liturghie se pregătesc — precum la proscomidie darurile — credincioșii pentru sfânta Euharistie. Această parte ca și prima — proscomidia — este identică cu cea alui Vasile cel mare. Ea se începe cu binecuvântarea sfintei Treimi și se termină cu ectenia «câți sunteți chemați eșiți». Se numește a catehemenilor sau a celor chemați, pentru că în secolele prime ale creștinismului la sărbătorirea sacrificiului puteau lua parte și păgânii precum și ereticii (nu însă și la actul prefacerii și împărțășaniei). Biserica, ca o maică duioasă, a purtat grije nu numai de mântuirea fiilor ei ci și de a celor ce au dorit să între în apa botezului.

Grijea bisericii față de acestea a fost așa de mare, încât li-a îngăduit a asista la o foarte însemnată parte a sf. liturgii, numită până azi

Jurământul dela Alba-Iulia și „lămuririle“ dlui ministru Lăpedatu

Măsura pripită pe care a luat-o dl ministru Lăpedatu față de câțiva preoți, prezumptivi participanți la jurământul dela Alba-Iulia, l-a adus, pe dsa, într'o lamentabilă încurcătură. De aici interminabilele «lămuriri», «precizări», — «răspunsuri», «replci» etc. prin care dl ministru se trudește să se spele — măcar în ochii naivilor.

Cele mai recente «lămuriri» ale dsale au apărut în *Universul* din 30 Iunie a. c.

Ele încep cu formula, atât de populară în lumea copiilor... «Ba, tu...» Într'adevăr la documentatele observații pe care le-a făcut «Telegraful Român» din 20 Iunie a. c. dl Lăpedatu răspunde cu o delicatete neobicinuită la un ministru al cultelor și artelor: «Nu eu sânt mincinos... «ci cei dela Sibiu sânt *necinstiți*». Ipsissima verba.

Cu alte cuvinte noi,ăștia dela Sibiu, sântem necinstiți, fiindcă am publicat documente cu număr și iscălitură, pentru a-i rememora dlui ministru măsurile ce le-a luat în chestia jurământului dela Alba-Iulia și a-i arăta că pentru aceste măsuri nime nu-i va ridica statuie.

Bravo, dle ministru!

Cât despre sfârșitul «lămuririlor» dlui ministru: «Va veni ziua când voi putea vorbi liber. Voi arăta atunci adevăratele mobile ale campaniei... Acest sfârșit se traduce, tot în lumea hărțuelilor puerile, prin cunoscuta amenințare: «Las'că treci tu pe la poarta noastră»!...

Nu mai da lămuriri, dle ministru, că te'ncurci tot mai rău!

Citiți și respândiți ziarul **Telegraful Român**

FOIȘOARA

Dela conferențele preotesti

Sfânta liturgie alui Ioan Hrisostom din punct de vedere istoric și dogmatic

(Urmare)

Prin pomenirea sfinților, întru amintirea celor nouă cete cerești, se invoacă și ajutorul lor întru mântuirea noastră. Făcându-se pomenirea reprezentantului lui Isus pe pământ, a ierarhului, precum și reprezentantul puterii lumești, se fac pomenirile celor vii cerându-se ajutorul lui Dumnezeu și al sfinților pentru sănătatea și mântuirea sufletului lor. Așisderea se face și pentru cei morți.

Odată pregătite darurile tămăduindu-se ca și odinioară în cultul T. V. se acoper cu acoperemintele, simbolizând atotputernicia Dumnezeirei lui Isus Hristos care s'a născut în pe-

șteră și a cărui naștere a fost vestită lumii prin ivirea pe bolta cerească a stelei minunate. După ce au premers toate acestea jerfitorul, preotul, invocă puterea dumnezeiască la primirea și prefacerea darurilor întru cinstit trupul și sângele Domnului nostru Isus Hristos.

Cu privire la darurile ce se folosesc la pregătirea sf. Euharistii biserica noastră adoptă pânea dospită și vin curat. Forma pâinii e adoptată încă din vechime e profsara, sau prescura.

Numărul prescurelor e cinci întru amintirea celor cinci pâni cu care Mântuitorul a săturat 5000 de oameni. (Luca 9, 13). Nicefor Mărturisitorul, patriarhul din Constantinopol prin canonul său al 11-lea permite săvârșirea euharistiei și dintr'o singură pâne, profsara. T. Lit. Tom. III s. 171.

Proscomidia se sfârșește prin optustul obișnuit.

după numele ce-l purtau ei, a catehumenilor sau a celor chemați către botez.

Conținutul ei este mai mult didactic, instructiv, pentru că prin imnele, antifoanele și predica rostită în această parte a liturgiei, cei ce voiau să vie către botez se pregăteau prin acestea precum și prin rugăciunile rostite în formă ectenică se rugau pentru mântuirea sufletelor, înflorirea bisericii, pentru episcopii eparhioți, pentru domnitori.

Se fac rugăciuni pentru vremuri bune, pentru îmbelșugarea roadelor pământului, pentru cei ce umblă pe ape (iar acum pentru cei ce zboară prin văzduhuri) și alte ectenii prin care se cerea ajutor dela Dumnezeu Tatăl. (Aceste ectenii fac parte însemnată și în liturgiile vechi). Toate aceste rugăciuni la care poporul răspunde cu «Doamne miluește-ne» se încheie cu ecfonismul ecteniei cei mari.

